

KÄYTTÖ- SUUNNITELMA 2021

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
3.12.2020

SISÄLLYSLUETTELO

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ	3
14 7 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ	7
14 74 Ympäristölautakunta	8
14 76 Ympäristökeskus (osana Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualue) .	9

LIITTEET

Liite 1: Kaupunkiympäristön tulokortti

Liite 2: Kaupunkirakenne ja ympäristö tulokortti

Julkaisija

Vantaan kaupunki

12/2020

Kaupunkiympäristö/Yhteiset palvelut

Kansikuva: Tikkurilan tori ja kirkkotyömaa, Sakari Manninen

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Käyttösuunnitelma (1.000 €) HSY mukana	TP 2019	KS 2020	TA 2021	KS 2021	Muutos TA-KS	Muutos -%
MYYNTITUOTOT	20 254	24 046	24 030	24 030	0	0
MAKSUTUOTOT	39 934	21 214	21 291	22 041	-750	4
TUET JA AVUSTUKSET	248	50	130	130	0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	210 240	240 877	245 584	250 084	-4 500	2
TOIMINTATUOTOT	270 676	286 187	291 034	296 284	-5 250	2
HENKILÖSTÖKULUT	-30 340	-34 542	-34 192	-34 809	617	2
PALVELUJEN OSTOT	-93 545	-115 616	-106 650	-105 011	-1 639	-2
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-22 090	-23 331	-23 961	-23 971	11	0
AVUSTUKSET	-73	-104	-237	-159	-78	-33
MUUT TOIMINTAKULUT	-77 653	-86 934	-92 308	-91 309	-999	-1
TOIMINTAKULUT	-223 702	-260 526	-257 347	-255 259	-2 088	-1
TOIMINTAKATE	46 975	25 661	33 687	41 025	-7 338	22

Vantaan kaupungille laaditaan vuoden 2020 loppuun mennessä tuottavuus- ja kasvuohjelma, jonka tavoitteena on tasapainottaa kaupungin käyttötalous viimeistään vuonna 2023. Jotta tuottavuus-, kasvu- ja tasapainottamistoimenpiteet voidaan aloittaa jo vuonna 2021, on talousarviossa kaupunginhallituksen neuvottelujen jälkeen osoitettu kullekin toimialalle vuotta 2021 koskevia lisämuutoksia. Kaupunkiympäristön toimialan osalta lisämuutoksena on toimintakatteen parantaminen 3,2 milj. eurolla toimintatuloja lisäämällä ja toimintakuluja vähentämällä. Kaupunkiympäristön alla oleva toimenpide-erittely pitää sisällään myös kehysvaiheen 2,0 milj. euron säästövelvoitteen toimenpiteet. Toimintatulojen kasvu ja toimintakulujen vähennys on kohdistettu talousarviossa seuraaville palvelualueille: kiinteistöt ja tilat, kaupunkirakentaminen, kadut ja puistot ja tilakeskus. Toimialan käyttösuunnitelmassa tulolisäys ja menovähennys tullaan tarkentamaan ja kohdistamaan oikeille palvelualueille.

Kaupunkiympäristön toimialan toimintakuluja vähennetään seuraavilla toimenpiteillä. Yhteiset palvelut: palveluostojen rajoittaminen, koulutusmäärärahojen karsinta ja harkinta henkilöstömenoissa 250 000 euroa. Kaupunkirakenne ja ympäristö: palveluostojen rajoittaminen, koulutusmäärärahojen karsinta ja harkinta henkilöstömenoissa 150 000 euroa. Kiinteistöt ja tilat: vähennetään rakennusten kunnossapitotöitä 600 000 euroa, vähennetään pihojen varusteiden ja kasvillisuuden hoitoa 200 000 euroa sekä palveluostojen

rajoittaminen, koulutusmäärärahojen karsinta ja harkinta henkilöstömenoissa 800 000 euroa. Kadut ja puistot. luovutaan yksityisteiden kunnossapidosta ja korjausavustuksista 300 000 euroa sekä palveluostojen rajoittaminen, koulutusmäärärahojen karsinta ja harkinta henkilöstömenoissa 900 000 euroa.

Tuloja lisätään seuraavilla toimenpiteillä. Kaupunkirakenne ja ympäristö: rakennusvalvontatulot 200 000 euroa sekä muut taksankorotukset 70 000 euroa. Kiinteistöt ja tilat: kaupunkimittauksen taksojen korotus 150 000 euroa. Kadut ja puistot: maanläjitysmaksut 700 000 euroa, lumenläjitysmaksut 350 000 euroa, pysäköintivirhemaksun korotus 100 000 euroa, maksullisen pysäköinnin pysäköintimaksun korotus ja liityntäpysäköintimaksu 300 000 euroa sekä muut taksankorotukset 100 000 euroa.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle ja sen rakennuslupajaostolle, tekniselle lautakunnalle sekä ympäristölautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Vuoden 2021 talousarvio on valmisteltu tämän organisaatorakenteen mukaisena, vaikka toimialan lautakuntarakenne muuttuu kesken talousarviovuotta Uusi Vantaa - organisaatiouudistuksen astuessa täysimääräisesti voimaan 1.6.2021. Tämän jälkeen toimialan luottamushenkilöpäätökset tehdään kaupunkiympäristölautakunnassa ja sen lupajaostossa sekä kaupunkitilalautakunnassa.

Toimialan tehtävänä on edistää Vantaan kestävästä kasvusta ja kaupunkikehitystä monin tavoin lähtien kaavoituksen, maankäytön, liikenteen ja julkisen kaupunkitilan suunnittelusta sen rakentamiseen, ylläpitoon ja valvontaan saakka. Toimiala vastaa myös ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta, maa- ja asuntopolitiikasta sekä kaupungin toimitiloista.

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet. Lisäksi toimialalla on yhteiset palvelut, joka vastaa keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista sekä kaupunkiympäristön tulevaisuushankkeista, ja kuntalaisten vuorovaikutusmahdollisuuksista. Toimiala on tiiviissä yhteistyössä Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja Helsingin seudun

ympäristöpalveluiden (HSY) kanssa, jotka tuottavat vantaalaisille joukkoliikenteen, vesi- ja jätevesihuollon, kierrätyksen ja ympäristöseurannan palveluita.

Taloussuunnitelmakauden keskeisimpänä toimintaympäristön muutoksena voidaan pitää keväällä 2020 alkaneen maailmanlaajuisen koronaviruspandemian vaikutuksia talouteen ja sen kautta yritysten investointihalukkuuteen ja kaupungin kasvuun. Kaupungin heikentynyt taloustilanne edellyttää mittavia säästöjä niin kaupungin investoinneista kuin käyttötalousmenoistakin. Kaupunkiympäristön toimialalla tämä tarkoittaa vuonna 2021 noin 12 milj. euron investointisäästöjä toimitilojen ja katujen ja puistojen rakentamisesta. Käyttötalousmenoista toimiala säästää vuoden 2020 tapaan noin 2 milj. euroa. Toimialan kaikki maksut ja taksat arvioidaan vuoden 2021 aikana.

Vantaan ratikan suunnittelu etenee. Kaupungin kasvun veturina hanke toimii sijoituksena pitkälle tulevaisuuteen tuoden mukanaan investointeja, työllisyyttä ja hyvinvointia piristämällä reitin varren alueiden kaupunkikehitystä. Vantaan ratikka tukee myös Vantaan hiilineutraaliustavoitetta vuonna 2030. Ratikan yleissuunnitelma hyväksyttiin syksyllä 2019 ja kaupunginvaltuusto päätti, että toteutukseen tähtäävä suunnittelu käynnistetään siten, että rakentamisesta voidaan päättää vuonna 2023. Ratikkareitin varrelle valmistellaan parhaillaan kaavarunkoa, jolla maankäytön potentiaalia reitin varrella tarkennetaan. Valtio on MAL-sopimuksessa sitoutunut Vantaan ratikan suunnittelukustannuksiin 30 prosentilla (6,1 milj. euroa).

Neuvottelutulos uudesta Helsingin seudun MAL-sopimusta saavutettiin kesällä 2020. Sopimus tulee voimaan, kun seudun kunnat ja valtioneuvosto ovat hyväksyneet sen. Sopimuksessa Vantaan asuntotuotantotavoite on 2 640 asuntoa vuodessa. Asuntoasemakaavoitustavoite neljää vuotta kohti on Vantaan osalta yhteensä 960 200 k-m². Asumiselle ja kaavoitukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista haastaa asuntorakentamisen kiristynyt rahoitustilanne. Tästä huolimatta etenkin Tikkurilan, Aviapoliksen ja Myyrmäen keskustoissa rakentamisen ennustetaan jatkuvan viime vuosien tapaan voimakkaana ja monia rakentamishankkeita on vireillä.

Myönteisen erityiskohtelun (MEK) ohjelma kytketään valtion osin rahoittamaan Lähiöohjelmaan. Näillä määrärahoilla toimiala tehostaa alueiden julkisen kaupunkitilan kunnossapitoa ja kohentaa turvallisuutta. Syksyn 2020 aikana pilotoidaan osallistuvaa budjetointia Martinlaakson ja Hakunilan alueilla, missä

asukkaat saavat ideoida ja äänestää 50 000 euron käytöstä aluetta kohti. Eniten ääniä saaneet ehdotukset toteutetaan vuonna 2021. Toimintamalli laajennetaan muillekin MEK-alueille.

MATTI-maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä on otettu kokonaisuudessaan toimialalla käyttöön, mikä sujuvoittaa prosesseja sekä kannustaa yksikkörajoja ylittävään yhteistyöhön ja yhteiseen kehittämiseen. Varsinainen MATTI-hanke on päättynyt ja on siirrytty jatkuvan kehittämisen vaiheeseen. Prosessit tehostuvat ja tiedonkulku paranee toimialalla.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Toimialan tulokortti on laadittu edistämään valtuustokauden strategian 2018–2021 mukaisia päämääriä. Tulokortti tukee strategiaa erityisesti talouden vahvistamisen ja lähiluontoa vaalien tiivistyvän kaupunkirakenteen näkökulmista. Toimialan tavoitteiden toteutumisen suurin riski on yleinen taloudellinen kehitys ja sen mahdolliset seurannaisvaikutukset rakennusallalle. Tämä vaikuttaa laajasti toimintaan - erityisesti maanmyyntitavoitteisiin ja sitä kautta asuntotuotantoon.

Toimialan keskeiset tavoitteet ovat seuraavat:

- Kaupunki saa maanmyyntivoittoja ja sopimuskorvauksia yhteensä 44 milj. euroa vuonna 2021.
- Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle.
- Vantaa on hiilineutraali vuonna 2030.
- Kestävät liikkumismuodot kasvavat.
- Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee.
- MAL-tavoitteet toteutuvat.
- Valmistuvien pientaloasuntojen määrä on 400 vuodessa.
- Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet ovat vaatimusten mukaisia.
- Tikkurilan toimitalohanke etenee.
- Vanhojen keskustojen ja lähiöiden kehittäminen edistyy. Jokaiselle suuralueelle laaditaan kehittämissuunnitelmat ja avainprojektit. Suuralueille nimetään omat vastuuhenkilöt. Projektien edistymistä raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä.

14 7 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Vastuhenkilö: Hannu Penttilä

Toimielin: Ympäristölautakunta

Puheenjohtaja: Maija Rautavaara

Käyttösuunnitelma (1.000 €)	TP 2019	KS 2020	TA 2021	KS 2021	Muutos TA-KS	Muutos -%
MAKSUTUOTOT	661	633	700	700	0	0
TUET JA AVUSTUKSET	39					
MUUT TOIMINTATUOTOT	0					
TOIMINTATUOTOT	701	633	700	700	0	0
HENKILÖSTÖKULUT	-2 701	-2 702	-2 750	-2 761	11	0
PALVELUJEN OSTOT	-541	-631	-530	-641	111	21
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-54	-60	-58	-69	11	18
AVUSTUKSET			-133	-55	-78	-59
MUUT TOIMINTAKULUT	-480	-490	-477	-479	1	0
TOIMINTAKULUT	-3 776	-3 884	-3 948	-4 004	56	1
TOIMINTAKATE	-3 075	-3 251	-3 248	-3 304	56	2

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat bruttobudjetoituina yksiköinä ympäristölautakunta ja ympäristökeskus (osana kaupunkirakenne ja ympäristö - palvelualue).

14 74 Ympäristölautakunta

Käyttösuunnitelma (1.000 €)	TP 2019	KS 2020	TA 2021	KS 2021	Muutos TA-KS	Muutos -%
HENKILÖSTÖKULUT	-31	-51	-26	-26	0	0
PALVELUJEN OSTOT	-5	-9	-6	-6	0	0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-0	-1	-1	-1	0	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-0	-1	-1	-1	0	0
TOIMINTAKULUT	-37	-63	-33	-33	0	0
TOIMINTAKATE	-37	-63	-33	-33	0	0

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ympäristölautakunta toimii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, ulkoilulain tarkoittamana kunnan leirintäalueviranomaisena, terveydensuojelulain tarkoittamana terveydensuojeluviranomaisena, elintarvikelain tarkoittamana valvontaviranomaisena, tupakkalain tarkoittamana kunnan valvontaviranomaisena, lääkelain nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta vastaavana kunnallisena viranomaisena ja kunnallisesta eläinlääkintähuollosta vastaavana viranomaisena.

14 76 Ympäristökeskus (osana Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueetta)

Käyttösuunnitelma (1.000 €)	TP 2019	KS 2020	TA 2021	KS 2021	Muutos TA-KS	Muutos- %
MAKSUTUOTOT	661	633	700	700	0	0
TUET JA AVUSTUKSET	39					
MUUT TOIMINTATUOTOT	0					
TOIMINTATUOTOT	701	633	700	700	0	0
HENKILÖSTÖKULUT	-2 671	-2 651	-2 724	-2 735	11	0
PALVELUJEN OSTOT	-535	-621	-524	-635	111	21
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-53	-59	-58	-68	11	18
AVUSTUKSET			-133	-55	-78	-59
MUUT TOIMINTAKULUT	-480	-489	-477	-478	1	0
TOIMINTAKULUT	-3 739	-3 821	-3 915	-3 971	56	1
TOIMINTAKATE	-3 038	-3 188	-3 215	-3 271	56	2

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ympäristökeskus huolehtii kunnalle kuuluvista lakisääteisistä ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtävistä. Lisäksi Vantaan kaupungin ympäristökeskus koordinoi ympäristö- ja ilmastotyötä ja kehittää ympäristöjohtamista.

Ympäristökeskuksen tehtävänä on edistää ihmisten elinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä sekä huolehtia luonnon- ja ympäristönsuojelun sekä ilmastotavoitteiden toteutumisesta Vantaalla.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ympäristökeskus edistää resurssiviisauden tiekartan toteuttamista ja Hiilineutraali Vantaa 2030 -tavoitteen saavuttamista. Ympäristökeskus ottaa käyttöön Ilmastovahti-työkalun ilmastotavoitteiden seuraamiseksi, ilmastovahdilla seurataan myös kiertotalouden edistymistä sille asetettujen mittareiden mukaan.

Ympäristökeskus valmistelee resurssiviisauden tiekartan päivityksen uudelle valtuustokaudelle. Ympäristökeskus kehittää Vantaan kaupungin ympäristöjohtamista osana esimiestyötä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Keskeinen tavoite on huolehtia luotettavasti ja laadukkaasti paikallisista viranomaistehtävistä. Luvat, ilmoitukset ja lausunnot valmistellaan tavoiteaikataulussa. Samoin tehdään aktiivisesti yhteistyötä kaupungin muiden toimijoiden ja naapurinkuntien kanssa. Asiakasyhteydenotot hoidetaan mahdollisimman tehokkaasti lainsäädäntöä noudattaen.

Ympäristövalvontaan tulee yhä enenevässä määrin yhteydenottoja, jotka koskevat ympäristössä havaittuja epäkohtia tai poikkeamia. Valvontakohteita on siirtynyt ja siirtymässä valtiolta kunnalle. Lisäksi jätevesien valvontaa tulee tehostaa lainsäädännön määräaikojen umpeuduttua. Sähköinen asiointi lupapalveluissa on uudistumassa ja MATTI-järjestelmää on kehitetty myös ympäristövalvonnan tarpeisiin. Ympäristökeskus osaltaan huolehtii siitä, että puiden hakkuu tapahtuu pesintäkauden ulkopuolella.

Ympäristökeskus on mukana monivuotisessa Horizon2020 -hankkeessa (CIRCulT), jonka tavoitteena on kokeilla ja kehittää innovatiivisia ratkaisuja suljettuun materiaalikiertoon rakennetussa kaupunkiympäristössä. Ympäristökeskus osallistuu päästöttömät työmaat Green Deal -sopimukseen liittyvän toiminnan konseptin ja hankintakriteerien kehittämiseen.

Ötököiden teemavuoden päätyttyä uudeksi lähiluontovuoden teemaksi on alustavasti suunniteltu lintuja.

Selvitään vapaaehtois pohjalta toimivan lähiluontokummitoiminnan käynnistämistä osaksi lähiluonto-oppaiden verkostoa.

Löytöeläinpalvelut kilpailutettiin vuoden 2020 aikana. Uutena palveluntuottajana toimii jatkossa Helsingin eläinsuojeluyhdistys ry (HESY ry). Ympäristökeskuksen käyttämät laboratoriopalvelut kilpailutetaan syksyn 2020 aikana ja uusi sopimuskausi alkaa alkuvuodesta 2021.

Talousarviossa on varattu kaupunginhallituksen 4.5.2020 tekemän päätöksen mukaan avustus Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus Oy:n tukeen.

Ympäristökeskuksen asiantuntijoiden hyödyntämistä koko toimialalla voimistetaan ja toteutetaan kustannuksia säättävä toimitilaratkaistu.

Pilotoidaan taloyhtiöiden alueellisen energiatehokkuusyhteistyön toimintamallia Koivukylässä ja Myyrmäessä.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Ympäristökeskus	TP 2018	TP 2019	KS 2020	TA 2021
Luvat ja ilmoitukset	251	255	350	300
Tarkastusten määrä	1 657	1 458	1 800	1 800
Eläinlääkärin potilaat	5 431	5 758	5 200	5 500
Ympäristöluvut, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	129	80	130	130
Tuotetut asiantuntijapalvelut mm. tarkastukset (kpl)	5 150	5 009	5 100	5 100

Tulokortti 2021

Kaupunkiympäristö

ARVOT:
AVOIMUUS
ROHKEUS
VASTUULLISUUS
YHTEISÖLLISYYS

Turvaamme talouden tasapainon

- Tuottavuus- ja kasvuohjelma toteutuu suunnitelman mukaisesti.
- Kaupunki saa maanmyyntivoittoja ja sopimuskorvauksia yhteensä 44 milj. euroa.
- Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle.

Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien

- Vantaa on hiilineutraali kaupunki v. 2030.
- Kestävät liikkumismuodot kasvavat.
- Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee.
- Vanhojen keskustojen ja lähiöiden kehittäminen edistyy.
- MAL-tavoitteet toteutuvat.
- Valmistuvien pientalojen määrä.

Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa

- Vantaa on pääkaupunkiseudun nopeimmin kasvava yritys ympäristö.

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

- Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet ovat vaatimusten mukaisia.
- Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman toteuttaminen suunnitelman mukaisesti.

Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä

- MATTI- jatkokehitystyön jatkuminen ja järjestelmän käytön ja toimintamallin vakiinnuttaminen läpi toimialan.

Johdamme uudistuen ja osallistuen

- Tikkurilan toimitilahanke etenee.
- Kunta 10 kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen.
- Monimuotoiset työskentelytavat ja niiden johtaminen kehittyvät.

Tulokortti 2021

Kaupunkiympäristö - Kaupunkirakenne ja ympäristö

ARVOT:
AVOIMUUS
ROHKEUS
VASTUULLISUUS
YHTEISÖLLISYYS

Turvaamme talouden tasapainon

- Kaupungin maamyyntivoitot ja maankäyttösopimuskorvaukset 44 miljoonaa euroa.
- Kaupungin maaomaisuus 50 % asemakaavoitetusta pinta-alasta.
- MATTI-järjestelmän ja -toimintamallin käyttö on vakiinnutettu.

Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien

- Hiilineutraali Vantaa –strategiateema konkretisoituu.
- Resurssiviisaat ja hiilineutraalit alueet - työ valmistuu.
- MAL-tavoitteet toteutuvat
- Vantaan pientaloalueiden kehittämissuunnat ja toimenpiteet.

Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa

- Ratikan kaavarunko ehdotus valmisteilla.
- Kaupunkikeskusten kehittämissuunnat ja avainhankkeet määriteltä.
- Myyrmäen innovaatiokaava vireillä.
- Rakennusjärjestyksen luonnos valmis.

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

- Vihertehokkuuskaavamääräys ja pihojen laatu näkyy rakennetussa ympäristössä (vaikuttavuuden seuranta).
- Pyöräilyä ja jalankulkua edistetty asemakaavoituksessa.

Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä

- Digisuunnitelma päivitetty.
- 5D kaupunkimalli pilotoitu.

Johdamme uudistuen ja osallistuen

- Monimuotoiset työskentelytavat ja niiden johtaminen tukevat työhyvinvointia.
- Kunta10 -kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen.
- Katon palvelualueiden poikkihallinnollisten aluetiimien toiminta yhtenäistä.
- Resurssiviisauden tiekartta laadittu valtuustokaudelle 2021 -2024.

